

Deze lessenreeks kwam tot stand in samenwerking met Lies Van Kelst, leraar PAV in het Atlas College Techniek & Innovatie in Genk. De lessenreeks is ontworpen met een diverse groep meertalige leerlingen in het achterhoofd.

Tip: We hebben op basis van deze lesfiche via [Diffit](#) een lesbundel laten maken. Dit kan je als eerste aanzet gebruiken voor je eigen les. Je kan natuurlijk ook je eigen materiaal ontwerpen op basis van dit lesidee.

LESDOELEN

Deze lessenreeks werkt toe naar een liedjestekst, waarbij ook specifieke aandacht besteed wordt aan woordenschat en aan de relatie tussen (thuis)taal en identiteit.

- **Leerplandoelen:** De leerlingen schrijven doelgericht, drukken zich creatief uit met taal, lichten de relatie tussen taal en identiteitsvorming toe aan de hand van voorbeelden en zetten eerder en nieuwverworven woordenschat in ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.

SITES, BENODIGHEDEN EN MATERIALEN

- Kranten of tijdschriften
- Een AI-tool om muziek te maken, bv. <https://suno.com/>
- (Eventueel de bijlage 'Lesbundel tussen krant en klank')

BEGINFASE VAN DE LES

Maak het leerdoel van de lessenreeks duidelijk. Deel de succescriteria met je leerlingen en bouw kwaliteitsbesef op. Dit kan je doen door zelf een voorbeeld te maken en te tonen aan de klas.

- **Belangrijk:** Laat leerlingen de tekst echt zelf schrijven. Zorg er dus voor dat ze geen generatieve AI kunnen gebruiken (door hen op papier te laten werken, door de chatbots te blokkeren via monitoring software ...).

Laat de leerlingen in de eerste fase zichzelf omschrijven wanneer ze hier zijn (in dit geval in Genk) en wanneer ze in hun land van herkomst zijn. Gebruik hiervoor bijvoorbeeld het venndiagram (zie bijlage 'Lesbundel tussen krant en klank').

- **Differentiatie:** Je kan in deze fase de thuistaal van de leerlingen zeker inschakelen. De uiteindelijke tekst moet voornamelijk in het Nederlands geschreven worden, maar zijn er woorden waarvoor er geen Nederlandstalig equivalent bestaat? Of waarvan de vertaling de gevoelswaarde niet volledig vat? Het is interessant om hier bewust bij stil te staan met je leerlingen.
- **Differentiatie:** Heb je weinig meertalige leerlingen in je klas? Dan kan je deze opdracht ook linken aan sociolecten en sociale groepen. Met welke woorden zouden je vrienden van de jeugdbeweging jou omschrijven? Of je oma? Of je leraren?

In de volgende stap gaan de leerlingen op zoek naar woorden in kranten die bij in het venndiagram geplaatst kunnen worden. Ze focussen hierbij niet enkel op de betekenis van woorden, maar ook op de gevoelswaarde.

- **Differentiatie:** Je kan indien nodig nog een tussenstap toevoegen waarbij leerlingen in de krant eerst op zoek gaan naar beelden en daarna pas naar woorden of tekst.

MIDDENFASE VAN DE LES

Op basis van het ingevulde venndiagram en van de krantenknipsels schrijven de leerlingen een aantal zinnen waarin ze beschrijven hoe ze zijn in Genk, hoe ze zijn in hun land van herkomst en wat hen op beide plaatsen verbindt. Ze gebruiken daarbij korte zinnen of woordcombinaties. Vinden je leerlingen deze opdracht te abstract? Toon dan een eigen voorbeeld of gebruik bestaande liedjesteksten zoals de teksten van Zwangere Guy. Daarna gaan de leerlingen van hun losse woordgroepen of zinnen echt een samenhangende liedjestekst maken. Daarbij kan je hen een schrijfkader meegeven dat hen ondersteunt. In de laatste fase focussen de leerlingen op muzikaliteit. Waar kan er nog met klanken gespeeld worden? Kunnen ze rijm toevoegen?

EINDFASE VAN DE LES

De leerlingen zetten hun tekst in Suno en gaan op zoek naar een muziekstijl die past bij hun tekst. Ze uploaden het lied én hun songtekst in een online leeromgeving zodat de medeleerlingen alle liedjes kunnen beluisteren.

De inspiratiefiche is uiteraard geen afgewerkte les. De vragen hieronder helpen je om vanuit deze inspiratiefiche een les te ontwerpen voor jouw leerlingen volgens de principes van effectieve didactiek.

VOORBEREIDING

DOELGERICHT WERKEN

- Wat wil je dat er blijft plakken bij je leerlingen na deze les?
- Aan welke leerplandoelen werk je?
- Hoe kadert het lesdoel binnen een groter geheel?

BEGINSITUATIE

- Welke voorkennis hebben je leerlingen?
- Wat deden de leerlingen al rond die vaardigheid of dat thema?

ORGANISATIE

Welke materialen/lokaalopstelling/groepsindeling ... heb je nodig?

BEGINFASE

DOEL

- Hoe zorg ik dat het lesdoel en de succescriteria duidelijk zijn voor de leerlingen?
- Zien leerlingen de integratie van dit doel in het grotere geheel?

VOORKENNIS

- Hoe roep je voorkennis op bij alle leerlingen?
- Welke acties onderneem je voor leerlingen met minder voorkennis?
- Gebruiken je leerlingen eerder geleerde strategieën?

MOTIVATIE

- Hoe motiveer je je leerlingen voor je les?
- Hoe motiveer je je leerlingen om hun grenzen te verleggen?
- Krijgen je leerlingen keuzes en verantwoordelijkheid (voor hun leerproces)?

MIDDENFASE

INSTRUCTIE / PROBLEEMSTELLING

- Met welke voorbeelden verduidelijk je je instructies?
- Hoe verduidelijk je moeilijke begrippen waarvan je wilt dat leerlingen ze kennen?

BEGELEID INOEFENEN: STRATEGIEËN INOEFENEN / MODELING

- Hoe model je de aanpak voor opdrachten? En hoe bouw je die ondersteuning af?
- Wat doe je voor leerlingen die de strategieën nog niet zelfstandig toepassen?
- Welke ondersteuning bied je aan leerlingen met taalmoeilijkheden?

ACTIVEREN EN INTERACTIE STIMULEREN

- Hoe zorg je dat zoveel mogelijk leerlingen tegelijkertijd actief leren?
- Hoe bevorder je interactie tijdens de les?

CONTROLE VAN BEGRIP

Welke korte checks voorzie je om na te gaan of de leerlingen de geziene leerstof beheersen?

EINDFASE

- Hoe krijgen je leerlingen zicht op hun groei?
- Hoe kunnen je leerlingen aantonen dat ze de doelen bereikt hebben?
- Wanneer en hoe bouw je verder op deze les?